

Beszámoló az Egész életen át tartó tanulás program Leonardo da Vinci Mobilitás alprogramban megvalósult tanulmányútról

Téma: a hátrányos helyzetű, tanulási hátrányokkal küzdő tanulók integrálása a szakképzésbe

A tanulmányút helyszíne: Wales, Anglia

Időpontja: 2013. április 14 – 20.

Küldő intézmény: Wexedu Alapítvány (2000Szentendre, Mathiász u. 8/a)

Fogadó intézmény: ECTARC | European Centre for Training and Regional Co-operation (Parade Street, Llangollen Denbighshire, LL20 8RB)

A tanulmányút öt munkanapján mindenki számára igen tartalmas és hasznos munkaprogram valósult meg.

A résztvevő pedagógusok az ország hat városának szakképző intézményeit képviselték:

- **Veleginé Máté Mária** a karcagi Varró István Szakiskola, Szakközépiskola, Általános Iskola és Kollégium (5300 Karcag, Varró utca 8.) szakmai igazgatóhelyettese, aki több sikeres diák mobilitási projekt szervezését koordinálta
- **Pocsainé Farkas Boglárka** a kecskeméti Humán Középiskola, Szakiskola és Kollégium Széchenyi István Idegenforgalmi, Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskolája (6000 Kecskemét, Nyíri út 32.) német nyelvtanára, projektpedagógiai és reintegrációs képzés vezetője
- **Menyhárt Mónika** a pécsi Budai – Városkapu Iskola Fehérhegyi Szakiskola és Speciális Szakiskolája (7629 Pécs, Pákolitz István u. 33.) gyakorlati oktatásvezetője
- **Monoki László** a miskolci Szentpáli István Kereskedelmi és Vendéglátó Szakközépiskola és Szakiskola (3532 Miskolc, Herman Ottó út 2.) szakelméleti tanára vendéglátás szakterületen
- **Józsa Gergely** a szentendrei Petzelt József Szakközépiskola és Szakiskola (2000 Szentendre, Római sánc köz 1.) rajz és művészetismeret tanára
- **Illés Erika** a budapesti Száraznád Nevelési – Oktatási Központ Általános iskola, Szakiskola, Speciális Szakiskola, Pedagógiai Szakszolgálat és Gyógypedagógiai Szakmai Szolgáltató gyakorlati oktatásvezetője

A Wexedu Alapítvány nagy gondot fordított a résztvevők kiválasztására, így a szakképzés igen különböző területein dolgozó pedagógusok alkották a kiutazó csoportot. Ez az értékelések szempontjából nagyon fontos volt, mert így különböző szemszögekből tudtuk értékelni a tanulmányúton szerzett tapasztalatokat.

2013. február 7 – 8. - án Szentendrén került sor a felkészítő és csapatépítő tréningre, amelyen minden résztvevő bemutatta iskoláját, az iskolában betöltött munkakörét és hogy milyen szerepet játszik közvetlen munkájában a hátrányos helyzetű fiatalok oktatása, szakképzése.

A bemutatkozás alatt szinte egyik pillanatról a másikra azonos hullámhosszra kerültek a csoport tagjai, hiszen a magyarországi szakképzésben résztvevő minden iskola szinte azonos problémákkal küzd.

A tréning lehetőséget biztosított arra, hogy megfogalmazzuk azokat a résztvevők számára fontos kérdéseket, amelyekre a tanulmányút folyamán választ kívántak kapni.

A kölcsönös ismerkedés után megkaptuk és minden részletre kiterjedően átbeszéltük a munkaprogramot, a ránk váró feladatokat, az utazás módját, a beszámoló elkészítésének formáját és határidejét, valamint megkaptuk a kiutazáshoz szükséges dokumentumokat és a programot.

A csoport 2013. április 14 - én indult a szakmai tanulmányútra. Mivel minden pedagógus kolléga rendelkezett valamilyen szintű nyelvtudással külön tolmács nem kísérte a csoportot, a fordításban az egész út alatt egymás segítségére voltunk.

Manchesterben a repülőtéren az ECTARC képviselői fogadták a résztvevőket, valamint a szakmai programok során biztosították a helyi közlekedést a saját kisbuszokkal.

1. nap 2013. április 15. *(hétfő)*

Az első munkanapot az **ECTARC** fogadó intézménynél töltöttük. Sharon Thomas, ügyvezető igazgató fogadta csoportunkat, majd közösen átbeszéltük az előttünk álló hét programját.

Ez után az igazgatónő részletesen bemutatta intézménye tevékenységi területeit, képzési profilokat. Majd a tanulmányút résztvevői is bemutatkoztak, ismertették iskolájuk képzési területeit, saját szakterületüket és azt, hogy milyen módon érinti őket a hátrányos helyzetű fiatalokkal való munka. A bemutatkozások szinte észrevétlenül kötetlen beszélgetéssé alakultak, amelyből kiderült, hogy szinte mindegy, hogy milyen típusú iskolában dolgozunk a gondjaink, problémáink nagyon is közösek.

Ez követően a **Denbighshire County Council** képviselője Jil Timothy mutatta be prezentációját, ismertette meg csoportunkkal munkájukat. Beszámoltak arról, hogy milyen kiterjedt fejlesztő hálózatot működtetnek, kik vesznek részt a fejlesztési tevékenységben. Milyen jellegű gyerekeket kapcsolódhatnak ebbe bele. Hogyan ismerik fel és szűrik ki a fogyatékosokat és a fejlesztést követően hogyan kerülnek vissza gyerekek a normál képzésbe. Érdekes és szemléletes tájékoztatást kaptunk a látássérült gyerekek életvezetési módszereiről. Ezekkel a módszerekkel képesek lesznek magasabb szintű tanulmányok folytatására is.

2. nap 2013. április 16. *(kedd)*

Látogatás a **Dinas Bran Comprehensive School** Llangollen – ben. Betekintést nyerhettünk egy tipikus walesi középiskola életébe, amely 11 – 18 éves diákok, oktatásával, képzésével foglalkozik. A csoportot a tanulási, magatartási zavarok fejlesztéséért felelős vezető fogadta, aki először számítógépes prezentáció segítségével bemutatta intézményük felépítését, működését. Részletesen beszámolt az általuk használt elektronikus rendszerről, amellyel folyamatosan méri, értékeli, követi az ide tartozó gyerekek fejlődését. Ez alapján, a rendszer alapján a szakemberek –

pszichológus, logopédus, szociális munkás, pedagógus asszisztensek – rendszeresen konzultálnak egymással a gyermekek nehézségeiről, gyengeségeiről és a fejlesztendő területekről. A fejlesztés alapját képező szakértői vélemények az érintettek számára az e - adatbázisban elérhetőek. Mielőtt a gyermekek szeptemberben megkezdik tanulmányaikat az iskolában a pedagógusok, a szakemberek a szülők bevonásával megbeszélik, hogy milyen fejlesztésekre van szükségük a tanulóknak és egyéni fejlesztési tervet készítenek.

Az előadást követően a feltett kérdések megválaszolására került sor, majd rövid séta keretében betekinthettünk az iskola mindennapi életébe.

A szakmai programot követően látogatást tettünk Chester városkában.

3. nap 2013. április 17. *(szerda)*

Ezen a napon először látogatást tettünk **Meifod** fatermék gyártó üzemben Denbigh - ben, ahol csökkent munkaképességű embereket foglalkoztatnak. Az üzem egy szociális intézményhálózat keretében működik, így a különleges bánásmódot igénylő dolgozók nem csak faipari munkák közül választhatnak, hanem papíripari, vendéglátás és kertészeti területeken is dolgozhatnak.

Az üzem vezetője részletesen bemutatta számunkra, hogy milyen biztonsági módszerekkel teszik lehetővé, hogy az egyébként igen veszélyes üzemben a szerény képességű emberek is hasznos munkát tudjanak végezni.

Örömmel számoltak be erről, hogy üzemük rendkívül népszerű, jó minőségű termékeik igen keresettek. A dolgozók nagyon szeretnek itt dolgozni, hiszen mentoraik nem csak a munkában vannak segítségükre, de nagy gondot fordítanak szociális és személyes problémáik megoldására is.

Az üzem nem profitorientált, ezért az alkalmazottak egyáltalán nincsenek nyomás, ill. teljesítménykényszer alatt.

A délutáni program keretében ellátogattunk **Ysgol Plas Brondyffryn** iskolába, Denbigh –be, melynek fő specialitása az autista gyerekek ellátása 3 – 19 éves korig. Az igazgató úr röviden ismertette iskolájuk fő feladatait, tevékenységeit. Rövid séta keretében megtekinthettük a rendkívül felszerelt foglalkoztató termeket és közösségi helyiségeket, ahol irigylésre méltó körülmények között tudnak a gyerekekkel egyéni igényeiknek megfelelően foglalkozni.

Lenyűgöző volt látni eredményeiket is, hiszen ott jártunkkor éppen a Macskák című musicalt próbálták a gyerekek élő zenei kísérettel, melyből pici ízelítőt is kaptunk.

Ez után az iskola bentlakásos részlegét tekinthettük meg. Ide 2 ill. 4 napra jönnek a gyerekek, fő feladat a mindennapi életben való eligazodás és önellátás megtanítása.

4. nap 2013. április 18. *(csütörtök)*

Látogatás a **Yale College** területi szakképző intézményben Wrexham – ben. Elsőként szakmai gyakorlólhelyeket tekinthettük meg, melyek üzemeltetésével az iskola szakmai gyakorlólhelyet biztosít saját tanulóinak számára. Láthattunk többek között fodrászatot, kozmetikát, manikűr - pedikűr szalont és masszázshelyiségeket is. A vendéglátás szakterületen tanulmányokat folytató diákok számára pedig tankonyhát és

tantermet is működtetnek. Igen népszerűek ezek a szolgáltatások a lakosság körében, hiszen jóval olcsóbban vehetik ezeket igénybe. Fantasztikusan felszerelt, igen modern gyakorlóhelyeken dolgoztatnak az itt tanuló diákok. A szakács tanulók szakoktatója bemutatta számunkra tankönyvüket, melyet a XXI. századhoz híven már elektronikus formában van jelen mindennapjaikban.

Újdonság volt számunkra az általuk működtetett tanulást támogató rendszer, ahol a diákok szakemberek segítségét kérhetik ha elakadnak a tanulásban.

Egy külön épületben életvitelt tanulhatnak az Asperger szindrómás gyerekek. Ottjártunkkor 2 tanuló munkáját 6 pedagógus segítette. Nagyon készültek csoportunk fogadására, még néhány finom falatot is készítettek a tanulók számunkra.

Délután csoportunk külön kérésére látogatást tettünk a vándor és nomád életstílust folytató oktatási szolgáltató központjában melynek székhelye szintén Wrexham – ben található (**Wrexham Traveller Education Service**). Az előadás igen nagy hatással volt csoportunkra, mert hazánkban már nincs jelen ez az életforma. A családokat tanulást segítő és szociális segítő is támogatja. Munkájuk központi részét képezi az, hogy a vándorcsaládok gyermekeit rábírják a rendszeres iskolába járásra. Ezt rendkívül kifinomult kommunikációval, közös beszélgetésekkel, az iskolai életet bemutató filmmel próbálják elérni. Azonban saját bevallásuk szerint is csak igen apró lépésekben haladnak előre.

A szakmai program után rövid sétát tettünk Wrexham városában.

5. nap 2013. április 19. *(péntek)*

Az utolsó munkanapon a **St Christopher's** iskolát tekinthettük meg, amely sajátos nevelési igényű gyerekek nevelésével – oktatásával foglalkozik szintén Wrexham – ben. Ez Észak – Wales legnagyobb fejlesztő központja, rendkívül jól felszerelt. Gazdasági tevékenységek egész során keresztül ismertetik és szerettetik meg a gyerekekkel a mindennapi munkavégzést, a munka világát. Láthattunk fodrászatot – melyet éppen bővíteni készülnek – kávézót, éttermet, kerékpárszerelő- és javító műhelyt, Charity boltot, kisállat- és fafeldolgozó telepet, autómosót. Ezek a szolgáltatások a lakosság számára is elérhetőek. A magyar rendszerrel ellentétben-módjukban áll profitorientált tevékenységek végzésére, melyet bevételét az iskola fejlesztésére fordíthatnak.

Délután került sor a hét munkaprogramjának közös megbeszélésére, majd írásban értékeltük a látottakat, tapasztaltakat.

A tanúsítványok átvétele után, a csoport tagjai közösen elkészítették a csoportbeszámolót.

Összegzés

A tanulmányút a csoport minden tagja számára igen hasznos volt, hiszen igen alapos betekintést nyerhettük a walesi oktatási és szakképzési rendszerbe, amely nagyon

különbözik a magyarországi oktatási rendszertől. Csoportunkra igen nagy hatással volt az, hogy a szakemberek, a szülők és a társadalom mennyire összefog annak érdekében, hogy a speciális nevelést – oktatást igénylő gyerekek megkaphassák a számukra legmegfelelőbb segítséget a legoptimálisabb fejlődésük érdekében. Példaértékű az együttműködés e magas foka. Látogatásaink alkalmával mindenhol tapasztaltuk, hogy az iskolák sokkal alacsonyabb csoport- és osztálylétszámokkal dolgoznak, mint Magyarországon. Láttunk olyan csoportot ahol egy pedagógus mindösszesen egy vagy két tanulóval foglalkozott csak egyszerre. Így lehet igazán értékes munkát végezni. A legfőbb cél, hogy a gyerekek, ki előbb ki később, de kerüljenek vissza a normál képzési folyamatba és önállóan, segítség nélkül is megállják a helyüket. Az iskolák a mindennapi életre, a munkavégzésre készítik fel a gyerekeket, valós munkakörülmények között. Magyarországgal ellentétben az iskolák gazdasági tevékenységek végzésére is van lehetőségük, így, a tanulók egészen kicsi koruktól kezdve van módjuk gyakorlati tapasztalatokat szerezni, melynek segítségével könnyebben eligazodnak bonyolult világunkban.